

4. Обнаружение начинающего асцита с целью своевременно диагностировать опухоли яичника.
5. Распознавание возможного кровотечения в брюшинную полость, напр. после операций.
6. Контроль после произведенных операциях, после лечения облучением или химиотерапевтиками.
7. Локализация аднекс-туморов, tuboовариальных абсцессов и их дренаж.
8. Диагностика кист эндометрия с применением денситного числа.
9. Обнаружение ретроперитонеально уложенных опухолей, опухолей в ишиоректальном пространстве, костных опухолей тазового пояса и его возможное разрушение.
10. Локализация чужеродных тел и хирургические вмешательства.
11. План облучения опухоли.

Из 11 приведенных возможностей применения томографии авторы не имели возможность все проверить и убедиться в удобности применения КТ.

Компьютерная томография имеет уже свое место в диагностике гинекологических заболеваний и является отличным специфическим неинвазивным диагностическим методом.

Poděkování

Je mou milou povinností, abych především poděkoval přednostovi radiologické kliniky LF v Hradci Králové, s. prof. MUDr. Leo Steinhartovi, DrSc., členu korespondentu ČSAV, že mně umožnil, aby naše gynekologické případy mohly být vyšetřovány na prvním počítačovém tomografu instalovaném v Československu.

Můj dík patří kolektivu CT pracoviště, zvláště vědeckému pracovníkovi kliniky MUDr. L. Hegerovi, CSc., který mi pomohl překonat začátky této složité vyšetřovací metody a interpretoval nálezy. Zároveň děkuji MUDr. Šerclovi, který v nepřítomnosti MUDr. Hegera provedl recenzi této práce.

Dále děkuji doc. MUDr. Z. Černochovi, CSc., zástupci přednosty katedry za přehlédnutí této práce a za cenné připomínky k ní.

Literatura

1. Amendola, M. et al.: Computed tomography in the evaluation of carcinoma of the cervix. Abstracts of International symposium on computed tomography. Las Vegas, April 1979. J. Comput. Assist. Tomogr., 3, 1979, 560. — 2. Breit, A., Rohde, U.: Erste Erfahrungen mit der Computertomographie in der Gynäkologie. Gynäkol. Prax., 1, 1977, 661—666; 2, 1978a, 39—50. — 3. Breit, A., Rohdeová, U.: Bisherige Erfahrungen mit der Computertomographie in der Gynäkologie. Röntgen-Berichte, 7, 1978b, 1, 27—36. — 4. Breit, A.: Computed Tomography of the Pelvis. In: Total Body Computerized Tomography. G. Thieme, Stuttgart, 1979, 179—183. — 5. Breit, A., Rohde, U.: Computertomographie in der Gynäkologie. Med. Klin., 74, 1979, 50, 1881—1893. — 6. Brun, B., Kristensen, J. K.: Computed Tomography in the evaluation of pelvic tumors. J. Comp. Assist. Tomogr., 3, 1979, 547. — 7. Burgener, F. A., Hamlin, D. J.: Intravenous contrast enhancement

in Computed Tomography of pelvic malignancies. Fortschr. Röntgenstr., 134, 6, 1981, 656—661. — 8. *Canigiani, G., Imhof, H.*: Zur Ganzkörper-Computertomographie (physikalisch-Technische Grundlagen. Indikationen, klinische Anwendung). Wien. klin. Wochenschr., 91, 1979, 641—644. — 9. *Cohen, W. N. et al.*: Use of a Tampon to Enhance Vaginal Localization in Computed Tomography. Am. J. Roentgenol., 128, 1977, 1064—1065. — 10. *Duffy, P.*: Ultrasound and Computed Tomography in Abdominaldiagnosis. Austr. Radiol., 21, 1977, 208. — 11. *Gerson, E. S. et al.*: CT confirmation of pelvic lipomatosis: two cases. Am. J. Roentgenol., 129 1977, 338. — 12. *Gürtler, F. K. et al.*: Computertomographischer Nachweis von Haematomen des Becken-und Bauchraumes. Fortschr. auf d. Gebiete d. Röntgenstrahlen, 131 (1979, 493. — 13. *Haaga, J., Reich, N. E.*: Computed Tomography of Abdominal Abnormalities. The C. V. Mosby Company, Saint Louis 1978. — 14. *Hejč, K.*: Počítač proti nemocem. Svět v obrazech 1980, 12—13. — 15. *Heller, M. et al.*: Computertomographie in der Diagnostik pelviner und abdomineller Traumen. Therapiewoche, 30, 1980, 3468. — 16. *Herman, H. J. et al.*: Ganzkörper-Computer-Tomographie in der Planung und Kontrolle der Strahlentherapie. Fortschr. Röntgenstr., 127 1977, 5, 405—414. — 17. *Chalupa, M. et al.*: První zkušenosti s využitím číslicového tomografu v gynekologii. Přednáška na celostátní konferenci ČSGPS, Bratislava, květen 1980. — 18. *Chalupa, M. et al.*: Karcinom ovaria v obraze celotělového počítačového tomografu. Čs. gyn., 46, 1981, 6, 452—455. — 19. *Chalupa, M. et al.*: Počítačová tomografie a nádory ovaria. III. pracovní konference: Ovariální karcinomy. Lékařský dům, Praha, 18. 12. 1981. Přednáška. — 20. *Chalupa, M. et al.*: Die Computertomographie in der Gynäkologie. V. Bilaterales Symposium der radiologischen Fachgesellschaften der DDR und der ČSSR. Bad Schandau, 26. — 29. 11. 1981. Přednáška. — 21. *Chiu, L. C. et al.*: Abdominal Abscess. I. Computed Tomographic Appearance, differential Diagnosis. The Journal of Computed Tomography, 2, 1978, 3, 195—209. — 22. *Chudáček, Z.*: Zpráva o pobytu v Německém výzkumném rakovinném centru v Heidelbergu u prof. Gerhardta v říjnu 1976. — 23. *Chvojka, Z.*: Osobní sdělení, 1981. — 24. *Jaluvka, V.*: Durch eine Lymphogranulomatose vorgetäuschter Ovarialtumor. Geburtsh. u. Frauenheilk., 41 1981, 350—352. — 25. *Jirouš, J. et al.*: Gray scale a číslicový tomograf v diagnostice tumorů dělohy a ovarií. Přednáška. Celostátní seminář Sekce pro ultrazvuk při Čs. biologické společnosti ČSAV, Zvíkov, říjen 1979. — 26. *Jirouš, J. et al.*: Význam komplementárního vztahu ultrazvuku a počítačového tomografu pro zefektivnění předoperačního určování tumorů dělohy a ovarií. Přednáška na Celostátní konferenci ČSGPS, Bratislava, květen 1980. — 27. *Jirouš, J. et al.*: Our experience with the application of ultrasound and computed tomography in diagnosing pelvic tumors. Přednáška na Mezinárodním kongresu o ultrazvuku, Dubrovnik, duben 1981. — 28. *Jirouš, J. et al.*: Gegenseitige Beziehung des Ultraschalls und der Computertomographie in der Diagnostik der Uterus- und Ovarialtumoren. V. Bilaterales Symposium der radiologischen Fachgesellschaften der DDR und der ČSSR. Bad Schandau, 26. — 29. 11. 1981. Přednáška. — 29. *Jirouš, J. et al.*: Ultrazvuk a počítačová tomografie v diagnostice tumorů pánve. III. pracovní konference: Ovariální karcinomy. Lékařský dům, Praha 18. 12. 1981. Přednáška. — 30. *Konerding, K. E., Turner, M. A.*: Computed tomography in the diagnosis of pelvic lipomatosis. Abstracts of International symposium on computed tomography, Las Vegas, April 1979. J. Comput. Assist. Tomogr. 3, 1979, 560. — 31. *Kreel, L.*: The Emi Whole Body Scanner in the Demonstration of Lymph Node Enlargement. Clin. Radiol., 1976, 27, 421—429. — 32. *Kremp, A., Poppe, H.*: Aussagewert der computerassistierten Tomographie (CAT) im Vergleich zur bilateralen pedalen Lymphangiographie bei gynäkologischen Tumoren unter Berücksichtigung des Zervixkarzinoms. Zbl. Gynäkol., 102, 1980, 1213—1222. — 33. *Langer, M.*

et al.: Darstellbarkeit und Differenzierungsmöglichkeit benigner und maligner gynäkologischer Tumoren im axialen Computertomogramm. *Geburtsh. u. Frauenheilk.*, 41, 1981, 8, 551—555. — 34. *Lišková, J.*: Další zbraň v boji s nádorovými chorobami. Příloha Rudého práva [15. 11. 1980] č. 46, 1—2. — 35. *Marshall, W. H. et al.*: Computed Tomography of Abdominal Paraaortic Lymph Node Disease: Preliminary Observations with a 6 Second Scanner. *Am. J. Roentgenol.*, 128, 1977, 749—764. — 36. *Mazon, J. J. et al.*: Place of computed tomography scan in gynaecological brachytherapy. Abstracts of European seminar of computed tomography in oncology. Sutton, England, February 1980, 58. — 37. *Munzerider, J. E.*: A critical appraisal of the value of CT to the radiotherapist — the abdomen. *Ibidem*, 58. — 38. *Murell, D. S. et al.*: The role of CT and radiation treatment planning in the management of cervical cancer. *Ibidem*, 42. — 39. *Nusslin, F., Hassenstein, E.*: Some practical aspects of the use of CT scanners in radiotherapy. *Ibidem*, 60. — 40. *Pickel, H. et al.*: Zur Anwendung der Computertomographie in der gynäkologischen Onkologie. *Geburtsh. u. Frauenheilk.*, 40, 1980, 10, 912—918. — 41. *Pohl, R. et al.*: Computertomographie als Erweiterung des diagnostischen Repertoires bei unklaren gynäkologischen Tastbefunden. *Geburtsh. u. Frauenheilk.*, 41, 1981, 689—693. — 42. *Raskin, M. M. et al.*: Complementary Role of Computed Tomography and Ultrasound of Pelvic Masses. *J. Comp. Assist. Tomogr.*, 2, 1978, 221. — 43. *Rohdeová, U., Atzinger, A.*: Computertomographie des Beckens. *Röntgenpraxis*, 33, 1980, 5, 105—114. — 44. *Scherer, U. et al.*: Computertomographie des Körperstammes — ein erster Erfahrungsbericht. *Fortschr. Röntgestr.*, 127, 1977, 5, 399—405. — 45. *Steinhart, L. et al.*: Nobelovy ceny 1979. *Lékařství a fyziologie. Vesmír* 59, 1980, 2, 42—46. — 46. [Siemens] Somatom 2. Ganzkörper-Computer-Tomograph. Prospekt 1980. — 47. [Siemens] Evados. Der vernünftige Schritt zur CT-Bestrahlungsplanung. Prospekt 1980. — 48. *Walsh, J. W. et al.*: Prospective Comparison of Ultrasound and Computed Tomography in the Evaluation of Gynecologic Pelvic Masses. *Am. J. Roentgenol.*, 131, 1978, 955. — 49. *Wolverson, H. K. et al.*: CT as a primary diagnostic method in evaluating of intraabdominal abscesses. *Am. J. Roentgenol.*, 133, 1979, 1089. — 50. *Werboff, L. H. et al.*: Pelvic Lipomatosis: Diagnosis Using Computed Tomography. *The Journal of Urology*, 122, 1979, 257—259.

Doc. MUDr. Miroslav Chalupa, CSc., přednosta gynekol.-porod. kliniky UK, 500 36 Hradec Králové.